

Karin Krajčo Babinská

Čarodějky

Čarodějky

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihynastole.cz
www.albatrosmedia.cz

Karin Krajčo Babinská
Čarodějky – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Karin Krajčo Babinská

Čarodějky

© Karin Krajčo Babinská, c/o Independent Richmond Production, 2024

ISBN tištěné verze ISBN 978-80-7448-186-4 (1. zveřejnění, 2024)

ISBN e-knihy 978-80-7448-249-6 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-7448-250-2 (1. zveřejnění, 2024) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7448-251-9 (1. zveřejnění, 2024) (mobi)

*Vesmír nám ve své nekonečné moudrosti dává přesně to, co je třeba.
To jen my jsme tak pošetilí a hloupi,
že se ho neustále snažíme přehytračit.*

The background is a solid yellow color with a repeating pattern of horizontal lines. Each line consists of a central horizontal line with two arrows pointing outwards from the center, one to the left and one to the right. The arrows are simple, stylized shapes. The pattern is consistent across the entire page.

Prolog

Čtvrtek 15. srpna 2019

Zvedne se vítr. Úplňkový měsíc se schová za mraky, aby neosvětloval cestu, cvrčci utichnou. Krajina se ponoří do tmy.

Přesto se nezastaví a rozhodně kráčí vpřed, poháněný jasnou vzpomínkou a dychtivostí. Tolikrát si za ty roky představoval, jak projde vesnicí s tmavými spícími domy a pak se vydá cestou mezi poli. Když tudy kráčel tenkrát, rostla tu vysoká kukuřice, teď je po žních, kotouče sena se po obou stranách černají proti obzoru. Zadívá se před sebe, ze tmy vyrůstá les. Vydá se k němu a za chvíli zmizí mezi vysokými stromy, které si v silném větru kvílivě povrzávají větvemi. Netrvá to dlouho, než se před ním objeví malá mýtina a na ní chalupa a uvnitř ta, na kterou myslel dlouhých osm let. Každý den. Ráno po probuzení i večer před spaním, během stereotypní práce v dílnách i při pohledu na dno talíře, když dojídal stravu, která ho nikdy nezasytila. Při odpočinku na dvoře i při nekonečných rvačkách s příchutí krve.

Přes nízká vrátka přeskočí na zahradu. Vůně bylinných záhonů opojně visí ve vzduchu, ve tmě se zablýsknou zelené oči, rezavá kočka proběhne trávou jako stín. Muž se opatrně připlíží k dřevěné kůlně vzdálené jen pár metrů od chalupy a malým oknem nakoukne dovnitř. Ve tmě nevidí skoro nic, to jeho paměť mu v mysli vymaluje stoly plné lahviček, hmoždířů a usušených bylin, co visí ve svazečcích i všude kolem na trámech a policích. V rohu je lůžko přikryté pomněnkovým přehozem a hned vedle malý stolek

se dvěma křesly. Tady to bylo, tady proti ní tenkrát seděl! Černé vlasy měla stažené do hustého copu, uhrančivé hnědé oči klopila ke stolu. Byl z ní tak nervózní, že držel ruce zaťaté v pěst, aby si nevšimla, jak moc se mu chvějí. Nechtěl po ní nic než pouhou odpověď na prostou otázku.

Několika dlouhými kroky se od kůlny neslyšně přesune k chalupě a opatrně vezme za kliku. Ta hlasitě zavrže, ale dveře se neotevrou, za okny je tma. Nejistě přešlápne, uvnitř nikdy nebyl, návštěvy směly vejít jen do zahradní kůlny. Obejde dům, jiný vstup však nenajde. Znovu vezme za kliku a zase to příšerné zavržení, celou vahou se opře proti dveřím a doufá, že povolí. Místo toho si jen roztrhne triko o hřebíky, co jsou v nich zatlučené a nebezpečně trčí ven. Jeden z nich ho škrábne do ramene. Zasyčí a tiše zakleje.

Uvnitř někdo rozsvítí, světlo se dere ven i přes zatažené závěsy a odrazí na trávě jasné obdélníky oken. Přitiskne se zády ke zdi a vyčkává. Slyší vrzající prkna podlahy, to jak po nich spěchají něčí bosé nohy, klíč zarachotí v zámku. Dveře se otevrou a v záři světla se objeví ženská silueta. Přes krátkou noční košili má přehozený župan, z půlky se ztrácí v záplavě hustých černých vlasů.

Je to ona, je si jistý. Vyloupne se ze tmy a postaví se jí tváří v tvář. Překvapí ho, že se nelekne, nevykřikne, necouvne, jen soustředěně přivře oči a zkoumavě si ho prohlíží, jako by se pokoušela vybavit si, kdo to před ní stojí. Trvá to celou věčnost, takhle si jejich setkání nepředstavoval. Natáhne ruku a chytí ji pod krkem: „Nevíš, co?“ zasyčí a vyšlehne proti ní štiplavý pach piva a kořalky. „Nevíš?“ zatřese s ní, „zapomněla jsi?“ Pod silným stiskem prstů ucítí, že se začala třást. Zmáčkne silněji, tvář se mu zkříví nenávistí: „Měla by sis, kurva, vzpomenout, kdo jsem.“ Nadzvedne ji do vzduchu tak, aby se jí mohl podívat přímo do očí. „Tak co, už víš?“ přitlačí ještě víc, „už víš?“

A těsně předtím, než ztratí vědomí, si Debora vzpomene a přikývne.

Netuší, kolik času uběhlo, než se opět probrala. Rozhlédne se. Trvá jí jen vteřinu, než si uvědomí, že je v kůlně. Sedí v křesle u nízkého stolku, on je rozvalený naproti, v ruce drží lahev vína. Musel ji sebrat v domě, Debora okamžitě pozná etiketu. Je na ní červeně vykreslený nápis *Všechno nejlepší*. Tuhle lahev jí před mnoha lety poslala k narozeninám sestra a od té doby stála v kuchyni na polici.

„Obsloužil jsem se sám,“ řekne, jako by jí četl myšlenky, a dlouze se napije. „Jsou to chcanky.“

„Tak to pochybuju,“ řekne Debora tiše. Drží se ametystového amuletu, co jí visí na krku, a cítí, jak se jí vrací síla.

Muž jí lahev s vínem nabídne.

Zakroučí hlavou a pozorně si ho prohlédne. Oči má posazené hlouběji a objevuje se v nich mlha, jakou člověk vidí u raněných zvířat, přibýlo mu vrásek i tetování na lebce, kterou si dohladka oholil. Postava mu zmohutněla, svaly napínají rukávy trika, jeden má roztržený, nasákl mu krví z čerstvé rány. Na tváři se mu rýsuje výrazná jizva táhnoucí se od koutku oka až po čelist.

„A já říkám, že se napiješ,“ drží muž ruku stále nataženou, „na naše shledání. Nemohl jsem se dočkat, až tě zase uvidím. I když chápu, že jsem tě asi zaskočil.“

Plete se. Od rána měla divný pocit. Nejdřív to nepříjemné stažení kolem žaludku připisovala úplňku, sílu dorůstajícího měsíce cítila už několik dní, ale v průběhu dne nabyla přesvědčení, že se něco stane. Že se něco blíží. Že se někdo blíží. Přesvědčila Máju, aby dnes přespala u kamarádky, přestože věděla, jak nerada dívka tráví

noci mimo domov. Bránila se tomu tak, že jí to Debora musela dát příkazem a vykoledovala si za to nazlobený odchod bez pozdravu a jediného ohlédnutí. Sama pak večer zavřela všechna okna a poctivě zamkla dveře, což běžně nedělá. Čekala dlouho do tmy, popíjela čaj, naslouchala tichu, nic se ale nestalo. Když se pozdě v noci konečně uložila do postele, pomyslela si, že si to možná jen všechno namlouvala a ráno se probudí svěží a bez špatného pocitu. Usnout se jí ale přesto nedařilo, ta nepříjemná tíha na prsou jí nedovolila zavřít oči. Ležela v posteli a zírala do tmy až do chvíle, než uslyšela zavržení kliky.

Muž vstane, jednou rukou jí zmáčkne pusku tak, aby ji nemohla zavřít, a vsune do ní hrdlo lahve, lije alkohol proudem. Debora nestačí polykat, víno jí stéká na noční košili, hlasitě se rozkašle.

Muž uvolní sevření a zasměje se: „A je to.“

Deboře se roztočí hlava, prská, nemůže popadnout dech. Otírá si tvář a pak si uvědomí, že se jí mokrá noční košile vyzývavě nalepila na hrudník. Rychle si přes ni přetáhne župan a uhne očima.

„Tak,“ spokojeně se při pohledu na ni usměje muž, jako by konečně byla tam, kde ji chtěl celou dobu mít. „A teď přijde to nejlepší! Položím ti jednu jednoduchou otázku a uvidíme, co mi předvedeš.“

Překvapeně na něj pohlédne.

„No co čumíš?“

„Už to nedělám,“ v hlase jí zazní obava.

„Tak to abys zase začala,“ ucedí tiše skrze zuby.

Debora odmítavě kroutí hlavou. Skončila s tím. Když babička Hermína před rokem umřela, rozhodla se, že začne žít jinak. Bez cizích strachů a tápání, bez druhých, jejichž osudům udávala směr – a z nichž se na ni mnozí upínali jako malé děti neschopné se samy o čemkoli rozhodnout – a hlavně bez nesnesitelné zodpovědnosti

za to, co a jak komu sdělí. Rozhodla se zbavit svého nutkání hledět do budoucnosti a namísto toho, aby žila životy jiných, začít ve svých třiceti letech konečně naplno žít ten svůj.

„Kde máš karty?“

Debora zarytě mlčí, oči přišpendlené k podlaze.

„Hm? Tak kde jsou?“

Muž vyskočí, rozhlíží se kolem. „Mám je najít sám nebo co?“

Debora vzdorovitě pohodí rameny, oči k němu nezvedne.

V hlase mu probleskne hněv. „Jak chceš,“ vytahuje ze stolů šuplíky, nejprve se v nich prohrabuje, ale pak je rovnou obrací dnem vzhůru a jejich obsah sype na podlahu. Otevírá skříňky a neomaleně rozmetává všechno, na co narazí, knihy i věci z poliček smete jediným máchnutím. Hmoždíře, odměrky, sušené byliny i váhy z pracovních desek – všechno končí na podlaze. Prázdné i naplněné skleněné lahvičky se tříští a střepy se topí v kaluži rozlitých lihových tinktur.

Aniž by musela vstát, vytáhne Debora z malé zásuvky stolku, u něhož sedí, balíček karet a položí ho na stůl. Tíše vyčkává, až si toho muž všimne. Nedívá se na něj, naslouchá jeho běsnění smířená s odplatou, co nutně musela přijít. Představuje si, jak úplně stejně všechno ničil i u sebe doma. Tenkrát před lety. Když od ní chvátal s odpovědí, pro kterou si přišel, vyletěl z kůlny jako šílený a vrátka v plotě otevřel tak prudce, až je vyrval z pantů.

„Co se stalo?“ přiběhla za ní tehdy znepokojená babička. Stála ve dveřích kůlny a mračila se. Tak drobná, že se skoro ztrácela ve volné haleně zastrčené do plátěných kalhot. Přestože jí už bylo přes šedesát, tvář měla navzdory vráskám stále svěží, její černé oči se leskly a v tmavých vlasech sepnutých do volného drdolu se bělalo jen pár šedin. Ustaraně se dívala na vnučku stále sedící za vykládacím stolkem, karty na něm zůstaly ještě rozložené.

„Podívej,“ pípala Debora bledá, jako by právě pohlédla do očí smrti.

Babička se naklonila nad stolem: „Vždyť víš, že v kartách nevidím.“ Pohládila vnučku po vlasech a pak jí položila ruce na ramena, aby jí vrátila ztracenou energii. Debora to cítila a byla jí za to vděčná. Vykládala karty cizím lidem už sedm let – od patnáctých narozenin, kdy od babičky konečně dostala svolení – ale za celou tu dobu nestála před něčím takovým jako dnes. Měla poslechnout svoji intuici. Když se k ní den předtím ten muž objednával na výklad, nejprve ho odmítla. Měla jiné plány, chtěla sklidit květy lichořeřišnice, aby z nich večer mohly s babičkou vyrobit tinkturu, co jim docházela. On na ni ale v telefonu tolik naléhal, že se nakonec nechala přesvědčit, něco v jeho hlase ji přinutilo netrvat na svém.

Přišel přesně na pátou, jak se dohodli, byl vysoký a šlachovitý, zamračeně těkal očima po zařízení kůlny a nervózně si okusoval rty. Krátké vlasy mu zplihle ležely na nízkém čele. „Myslím, že ta moje má nějakýho chlapa,“ mumlal sotva slyšitelně. „Možná byste mi řekla, jestli to tak je.“

Tuhle otázku dostávala často a věděla, že každý z těch, kdo s ní přichází, doufá v ujištění o věrnosti. A přitom její odpověď skoro vždycky vypovídá o zradě.

Debora zapálila svíčku, pak požádala muže, aby zamíchal karty a rozložil je na stole hřbetem nahoru. Nechala ho, aby jich několik vybral, a uspořádala je před sebe do kříže. Přiložila na ně ruce, na chvíli zavřela oči a pak je postupně obracela. Jeho život se jí začal míhat před očima jako film – minulost, přítomnost i budoucnost stály vedle sebe, čas přestal existovat, hranice zmizely. Ztuhla hrůzou. Ne proto, že mu jeho žena byla skutečně nevěrná, ale pro to, co mělo následovat poté, až se to on dozví. Viděla běsnění a krev a čirou hrůzu. Viděla tak ukrutné zlo, že se jí začalo chtít zvracet.

V hlavě se jí honila babiččina slova: „Pamatuj, že nemusíš, a dokonce často nesmíš říkat všechno, co vidíš. Někdy je mlčení milosrdnější než pravda. Lidé si k tobě přijdou pro radu, tak vždycky zvaž, co a jak komu říct.“

Muž netrpělivě čekal. Bála se odlepit oči od stolu.

„Tak co? Je tam něco, nebo ne?“ zašeptal.

Podívala se na něj neschopná slova. Nemohla uvěřit tomu, jaké peklo se v jeho nitru skrývá, aniž to možná vůbec tuší. Byla si jistá, že o nevěře své ženy se dříve či později stejně dozví, neměla by ho teď ale varovat před tím, co by v něm takové zjištění mohlo vyvolat? Jenomže neodemkne to zlo právě tím, že vysloví a pojmenuje, co se stane? A lze tomu všemu vůbec zabránit? Dívala se na něj, vteřiny ubíhaly a on si její mlčení vyložil po svém:

„Já to věděl!“ vyskočil prudce, až povalil křeslo, na kterém seděl. Oči se mu zalily slzami. V zoufalém gestu se chytil za vlasy, jako by si je chtěl vyrvat z hlavy, a z hrdla se mu vydralo tiché zaupění.

Měla mu odporovat? Rychle říct, že se plete a nic takového v kartách není? Ať se klidně vrátí domů, že je všechno v pořádku? Zbavit se tíživé odpovědnosti? Tak proč byla najednou neschopná se pohnout? Bezradně mlčela a věděla, že prohrává.

Vrhl na ni prosebný pohled, jako by měla magickou moc všechno zvrátit, ale pak mu rýsy ztvrdly zlostí a rychle vyběhl ze dveří.

Stiskla babičce ruku spočívající stále na jejím rameni, pak k ní zvedla oči, ale dřív, než stihla cokoli říct, začala babička urovnávat karty zpět do balíčku: „Nemůžeš mi, Deborko, povědět nic z toho, co jsi tam viděla. Lidi chodí za tebou a ptají se tebe a všechno, co se stane u tohoto stolu, tady taky musí zůstat. Pokud se nenaučíš vypouštět a rychle zapomínat na to, co v kartách uvidíš, bude tě to ničit. Jsi jen prostředník mezi klientem a něčím tam nahoře. Neměla bys hodnotit ani soudit a ani bys s tím vším neměla žít. Rozumíš

mi?“ trpělivě jí znovu opakovala, co už říkala mnohokrát. Byla ráda, že ona sama do budoucnosti nevidí. Znat osudy cizích lidí nebyl dar, ale tíha.

„Tohle je ale něco jinýho,“ snažila se jí Debora odporovat.

„Nemůže a nesmí být. Vesmírný zákony platí pro každýho.“

Věděla, že babička má pravdu, už od dětství ji do všeho zasvěcovala a pravidla, která ji naučila, nebyla nijak složitá. Tentokrát to ale nechtěla slyšet. Jak mohla dělat, jako by se nic nestalo, když viděla všechno to běsnění? Ještě pár hodin se užírala, zamlkle chodila po domě a hledala řešení, nakonec to ale nevydržela a zavolala na policii. Samozřejmě ji vůbec nebrali vážně, když jim sdělovala, že se nic nestalo, ale teprve se má stát. A přestože ji trpělivě vyslechli a na její naléhání si poznamenali i všechna jména, cítila, s jakou ironií v hlase s ní hovoří, a i na dálku vnímala úšklebky, co k ní vysílali. Když ale během následující noci ve vesnici shořel dům a v něm našli ohořelé lidské ostatky, zazvonil jí telefon a z něj se sypaly podezřívavé otázky, jako by to stavení snad zapálila ona. Smutně zopakovala, co už jim sdělila předchozí večer, ukončila hovor a tiše se rozplakala.

„No vida!“ konečně si muž všimne balíčku karet na stolku před Deborou. Prohlíží si tu divnou ženskou a její klid ho znervózňuje. Za léta strávená v kriminále se naučil, že pomocí strachu a síly se člověk vždy domůže svého. Ale při pohledu na ni si najednou není jistý, zda to opravdu funguje. Z malé ledničky vytáhne papírovou krabici džusu, rukou lehce odtrhne roh a dlouze pije. Chvilku dýchá, aby se uklidnil. Ta bestie, kterou uvnitř sebe cítí, ho někdy nemilosrdně požívá a celého si ho přivlastní. Dělá, co může, aby ji porazil, ale ne vždy se mu to daří. Když se tehdy před lety probudila poprvé, připravila ho o všechno, co měl. Rudou barvou potřísnila tělo jeho ženy a pak jí vyrvala z úst i poslední slova, kterými zaříkala jeho vztek – přísahala na jejich lásku, prosila o život, naříkala. A pak

najednou bylo ticho. Stál tam sám, bestie zmizela. Hlasitě se rozplakal, zoufalstvím si rval vlasy, stíral si z obličeje její krev. Mokřým ručníkem jí zmateně omýval tvář, mluvil na ni, prosil za odpuštění, žadonil, aby se probrala, jenže marně. Život jí odtékal z hlubokých ran po kuchyňském noži, měla je úplně všude. A tak vše polil benzínem z kanystru, co stával v garáži, a jedním škrtnutím sirky proměnil v popel nejenom dům a zkrvavené tělo na podlaze, ale i své bolavé srdce. Přesto svou manželku oplakával upřímně a přesvědčivě, když o pár hodin později tvrdil policejnímu vyšetřovateli, že té noci vůbec nebyl doma. Nevěřili mu ale a k jeho překvapení mu do posledního detailu vylíčili, co přesně se té noci odehrálo.

Muž dosedne do křesla naproti Deboře a ještě jednou se pořádně napije džusu. „Tak co je?“ zahučí na ni.

Nereaguje, ani k němu nezvedne oči.

Muž přejede pohledem místnost a všimne si svíčky. Postaví ji na stůl a zapálí. „Spokojená?“ Vezme do ruky karty, zamíchá je, rozloží hřbetem vzhůru, pak jich pár vybere a hodí je před ni. „A teď mi, kurva, řekni, jak s tím vším mám, do prdele, žít.“ Přivřené oči a v nich vztek. „Posralas mi život!“

Jak mu říct, že svalovat vinu na okolí není cesta, jak vystoupit z vlastního pekla?

Debora nad karty pomalu natáhne chvějící se ruce. Drží je tam a k ničemu se nemá, nechce nahlédnout za oponu času. To kvůli němu se už později nikdy nedívala do karet svobodně, ale pokaždé se strachem, co tam uvidí. Připravil ji o radost z výkladu, znechutil jí onen opojný pocit napojení, který zažívala pokaždé, když upřela zrak na obrázky, uvolnila hlavu a nechala mysl volně odplynout, jako když se člověk noří do hlubokého spánku.

„Dělej!“ zařve na ni, až sebou Debora škubne. Ještě chvilku váhá a pak svěsí ruce podél těla.

„Obrat' ty karty!“

V tu chvíli ji přímo do obličejů udeří ledová vlna. Zalapá po dechu, ucítí vůni pomerančů. Podívá se na něj a pochopí, že jí z otevřené krabice vychrstl džus přímo do tváře.

„Jsi hluchá nebo co?“ rudne zlostí. „Neser mě!“ krční tepny mu pulzují. Prudce se zvedne, chytí ji ze zadu za vlasy a obrovskou silou jí čelem udeří do desky stolu. Karty nadskočí, některé z nich se otočí a odkryjí svůj význam. Drží jí nad nimi obličej. „Co tam vidíš?“ řve stále hlasitěji.

Debora se nemůže soustředit, bolest jí zatemňuje mysl, obrázky jsou rozmazané. Přesto v nich ale na moment zřetelně uvidí zkázu. „Běžte pryč, prosím,“ zašeptá naléhavě.

Skloní se k ní a také zašeptá: „Až mi odpovíš na tu pitomou otázku.“

Stočí k němu pohled a všimne si, jak jí zírání na prsa prosvítající skrz mokrou noční košili, třese se mu brada, na čele a kolem nosu mu vyrazil pot. Jejich pohledy se střetnou. Přistihla ho! Muž sevře rty a znovu jí plnou silou udeří čelem o stůl, pak ji za vlasy zvedne ze židle a praští s ní o zem. Mlátí jí hlavou o podlahu a zuřivě do ní kope.

Debora se stočí do klubíčka. Tak tohle je konec? Z posledních sil se nadzvedne a těsně předtím, než se muž nadechne k dalšímu útoku, se mu pevně zakousne do nohy. I přes látku ucítí kovovou chuť krve.

Muž zařve, zavravorá, narazí do vykládacího stolku a odstrčí ho k pracovním deskám. Neudrží rovnováhu a padá, stolek se převrhne spolu s ním. Karty se snáší na zem jako podzimní listí a vedle nich se skutálí i svíčka. Její plamen neuhasne. V okamžiku, kdy se dotkne podlahy, napije se rozlitých lihových tinktur a rozběhne se po celé místnosti. Dotkne se mužových nohou a zapálí mu potřísněné

kalhoty. Muž se je pokouší uhasit, ale oheň se zastavit nedá, požívá mu oblečení, zakusuje se do kůže. Ozve se řev tak šílený, až si Debora hrůzou zacpe uši. Plazí se k východu, štiplavý kouř jí drásá plíce, žár jí skoro nedovolí otevřít oči. Přes urputnou bolest hlavy a celého těla se jí u dveří podaří nadzvednout natolik, aby vzala za kliku. Přívan čerstvého vzduchu daruje ohni novou sílu. V okamžiku, kdy se Debora dostane ven z kůlny, nezbude uvnitř nic, co by se plamenům ubránilo. Ucítí pod sebou trávu mokrou od noční rosy a s vděčností do ní zaboří tvář. Pak se silou vůle odplazí od té žhavé výhně co nejdál.

Zvedne se další silný poryv větru a oheň z kůlny přeskočí i na chalupu. Mraky na chvíli odkryjí kulatý měsíc, jako by se i on chtěl podívat na to ohnivé divadlo. Za chvíli se vzduchem ponese přibližující se zvuk sirén. Brzy najdou jeho tělo, stejně jako před lety objevili tělo jeho manželky, pomyslí si Debora a sžíravý pocit viny, který v sobě kvůli smrti té ženy už mnoho let nosí, ji obejmě tak, až se jí hrudník sevře palčivou bolestí. Tolik zbytečného zmaru!

Zhluboka vydechne. Ucítí lehké mravenčení v konečcích prstů a za okamžik ji brní celé tělo. Všechna bolest mizí. Rozhlédne se kolem sebe, noc vystřídalo teplé měkké světlo, jako by právě vycházelo slunce. Všude stojí lidé, jsou jich zástupy, a přesto jako by to lidé ani nebyli. Z rozmazaných siluet bez jasných kontur vystupují jen tváře. Debora některé z nich poznává. Vídala je jako malá, chodívali si k nim pro léčivé příkládání rukou její babičky či pro radu a bylinné kapky. A potom mezi nimi Debora ke svému úžasu zahlédne i svou babičku Hermínu. Všechno se uklidní. Zaplaví ji pocit bezpečí a dokonalého štěstí. Je tady i tam, nahoře i dole, v sobě i v nich. Nadechne se, uslyší zacinkání a nejdnou ucítí známou ostrou vůni. Mája! Jako by jí celým tělem projel výboj a vyrval ji pryč.

The background is a solid yellow color with a repeating pattern of horizontal lines. Each line consists of a central horizontal line with two arrows pointing outwards from the center, one to the left and one to the right. The arrows are simple, stylized shapes. The pattern repeats across the entire page.

I. část

1

Úterý 1. října 2019

Nepříjemné monotónní pípání se odráží od zdí, oknem bez žaluzií i záclon se dovnitř dere ostré světlo. Přesto je všechno vzdálené.

Mája v dlouhém vytahaném svetru a širokých džínách vkládá do vázičky na bílém stolku větvičky šípkového keře, na kterých se červenají zralé plody. „Dneska mě Jakub vzal k nám,“ štěbetá u toho, „ale v okolí už nic nekvete. Viděla jsem tam jen kvítka slézu, jenže ty by hned zvadly. Tak jsem ti přinesla aspoň tohle. Keř je úplně obalený, byla bys nadšená.“ Dotkne se červené kuličky a přivoní k ní. „Potřebovala bych je sesbírat. Jenže Táňa mi je doma sušit nedovolí. Na to se jí nemusím ani ptát. To vím jistě. Tak co pak s nima.“

Debora ničemu nerozumí. Vždyť šípek se teprve zelená. Kde by mohla Mája nasbírat červené plody? A ke komu to vlastně mluví? Podívá se směrem, kam proudí Májina slova, a v úžasu zjistí, že tam na bílém ustlaném lůžku leží ona sama. Z kratičkových vlasů na hlavě jí vystupuje velká čerstvá jizva, z úst jí čouhá dýchací trubice a do žil jí vkapává průzračná tekutina, k tělu jí vede spousta hadiček připojených k blikajícím přístrojům. Rozhlédne se kolem sebe. Je v nemocničním pokoji, vidí své bezvládné tělo, a přestože se s ním cítí spojená, zároveň není jeho součástí.

Mája si přisune židli těsně k lůžku a na rám postele zavěsí ke kamenům, co už tam jsou, jeden další. Tak jako ve všech ostatních je v něm dírka, kterou je protažená fialová šňůrka. Hned vedle

pak dívka ještě přichytí jedlovou větvíčku. Vezme její ruku do svých dlaní, pevně ji stiskne a pak si na ni položí tvář. „Prosím, prosím, ať je všechno jako dřív,“ šeptá dívka téměř neslyšně, Debora ale přesto slyší každé slovo a na kůži cítí horké slzy, to jak Mája pláče. Dlouhé plavé vlasy má dívka zčesané k jedné straně tak, aby se za nimi mohla alespoň částečně skrýt.

Z chodby se přibližují svižné kroky. Mája si rychle utře slzy.

„Už musíme jet,“ nakoukne dovnitř Jakub, „máš ještě úkoly.“

„Udělám si je tady!“ hbitě vyndává z batohu učebnice i sešity a rozkládá je na stolku u okna.

Jakub nesouhlasně kroutí hlavou, vlnité zrzavé kučery mu poleptují kolem tváře. „Uděláš je ale pořádně! Jinak tě sem nebudu vozit. Nezapomeň, že máš zaracha. Táňa bude šilet, jestli ještě jednou zavolají ze školy, že se flákáš.“

„Já se neflákám!“

„Nejlepší známka čtyřka a dva neomluvený dny,“ odfrkne Jakub, „to bych teda chtěl vidět, co by u tebe znamenalo flákání.“ Rezignovaně za sebou zavře dveře a gumová podrážka jeho tenisek vydá kvílivý zvuk, když se bota otočí na žlutém linu.

Už začala škola a dozrály šípky? Naposledy si Debora pamatuje horké srpnové dny a hořící kůlnu. Vždyť je to jen chvilka, co se jí podařilo dostat se z ní ven. Nebo není?

Mája štrachá v batohu a vytáhne z něj tři staré zašlé zápisníky. Černé pevné desky jsou celé zkroucené a šedé od špíny. „Podívej, co jsem dneska našla,“ položí je na postel. „Na jednom místě se propadla podlaha. Tam, kde mívala pokoj prababička Hermína. A představ si, že tam je taková malá skrýš obložená kamením. Našla jsem tam truhlu plnou takových sešitů. Akorát že teda taky ohořela. A jak se tam ještě dostala voda od hasičů, je z toho všeho pěkný bláto. Ale některý zápisníky docela vydržely.“

Debora si uvědomí, že Mája musela objevit starou zasypanou studnu. Babička se o ní párkrát zmínila, ale nikdy už nemluvila o tom, že po ní v domě zbyly nějaké pozůstatky. Tak tam mizely všechny ty sešity, do kterých si zapisovala! Už jako malá ji Debora často vidávala skloněnou nad stolem, jak ve slabé záři lampičky drobným úhledným písmem cosi vpisuje na prázdné stránky. Se smíchem tomu říkávala čarodějnický deník. Vysvětlovala, že je potřeba zapisovat si všechny recepty na bylinné čaje, masti, obklady, zábaly i tinktury, poznamenat sklizeň, zachytit běh událostí.

„Naházela jsem na tu díru nějaký fošny, aby ji nikdo nenašel. Ale ono se tam teď stejně nesmí chodit, ohradili to kolem dokola černobílýma páskama. Prý to tam může klidně spadnout.“ Zarazí se a s obavou se na Deboru podívá. „Neboj, jsem opatrná a uvnitř jsem byla jen chvílku. Hledala jsem Zlatušku, ale nepřišla,“ sklopí hlavu a zamračí se. Pak se odhodlaně nadechne, jako by zapudila všechny černé myšlenky. „Ale víš co? Kočky mají devět životů! Jo a ještě jsem ti vzala tohle,“ zašátrá znovu v aktovce. „Našla jsem ji zahrabanou pod popelem. Vůbec nic jí není. Překvapení!“ Mája s hrdostí postaví vedle šípkových větviček dřevěnou sošku Panenky Marie. Ve tváři má laskavý výraz, ruce spuštěné podél těla a natočené dlaněmi vzhůru v žehnajícím gestu. Kam až Debořina paměť sahá, vždycky stávala na krbové římse v kuchyni. Babička se k ní často obracela, žádala ji o pomoc, věřila, že je všechny ochraňuje.

Mája schová černé zápisníky do stolku vedle postele. „Chtěla jsem ti z nich dneska číst.“ Vzala si k srdci lékařova slova. Poradil Máje, aby na Deboru často a hodně mluvila, protože i když to vypadá, že nás pacient v bezvědomí nevnímá, úplně jistý si tím nikdo není. „Jenže když neudělám ty pitomý úkoly,“ pokračuje otráveně, „tak mě sem Jakub už nevezme. Nechci ho naštvat. Náhodou, je docela fajn. Táňa vůbec neví, že mě sem za tebou každý den vozí.“

Sedne si ke stolu, soustředěně listuje v učebnicích a do sešitů si wpisuje poznámky. Jako všechny ženy v rodině je i ona štíhlá a drobná, a když sedí na židli, dotýká se podlahy jen špičkami prstů. Na konci října jí bude třináct. Ale co je teď vlastně za měsíc, pomyslí si Debora. Podle uzrálých šípků odhaduje, že nejspíš konec září.

Trvá to dlouho, než se dívka zvedne od úkolů a pomalu přejde k posteli. Pozoruje Deboru, jak tam odevzdaně leží s klidným výrazem ve tváři, jako by jenom spala. Po chvilce se zamračí a pronese tichým hlasem: „Ta nová škola stojí pěkně za hovno.“

Před vchodem do nemocnice přibrzdí naleštěné černé auto, motor tiše přede nočním tichem, řidič mlčí a vyčkává.

Táňa sedí na zadním sedadle a váhá, zda má vystoupit, nebo raději požádat muže za volantem, aby pokračovali v cestě domů. Ani ne za dvě hodiny by ji čekal zasloužený odpočinek po náročném dni. Napustila by si horkou vanu s voňavou pěnou a nalila si sklenku dobrého vína.

„Počkejte tu na mě,“ pronese nakonec téměř šeptem a rychle vystoupí. Podzimní sychravost ji obejmě a ona se okamžitě roztřeše chladem. Uvědomí si, jak moc je unavená.

Noční návštěvy se do nemocnice běžně nepouštějí, když ji ale sestřičky u vstupu poznají, vzrušením jim zaplanou tváře, všednodenní rutina se touhle chvílí příjemně oživila. Táňa se na všechny usmívá, medovým hlasem děkuje za nabídnutou kávu a v duchu si spílá, že přece jen nejela domů. To ta paruka, pomyslí si, ty černé vlasy, kterých se dnes dotýkala.

Na místě vzdáleném zhruba hodinu jízdy odsud seděla odpoledne před obrovským zrcadlem osvětleným ze všech stran ledkovými

světly a s přivřenýma očima sledovala úsilí maskérky, která jí zrovna na pečlivě utažené a zasponkované vlasy nasazovala černou paruku. V odrazu pozorovala, jak se na přání režiséra svého nového videoklipu mění v osudovou ženu – jako by pro tuto roli byla ve své blond barvě příliš křehká – když si s úlekem uvědomila, že vypadá úplně jako její sestra. Mezi obočím se jí objevila vráska. Debora o své krásné vlasy přece přišla! Už druhý měsíc leží s oholenou hlavou v nemocnici a nikdo netuší, kdy se probere z kómatu. Jestli vůbec někdy. Z té představy se jí udělalo zle. Co na tom, že se vídají tak málo, přece jen jsou sestry. Navíc dvojčata. I když dvouvaječná. Táňa se dotkla černých hustých vlasů. Kam se poděly ty Debořiny, když jí je v nemocnici oholili? Spálili je tak, jak se to běžně dělá s biologickým odpadem? Pak by část z ní přece jen nakonec uhořela. Srdce se jí rozbolelo tupou bolestí, co se přes paže a předloktí vlévá až do dlaní, kde pak trne a brní. Necítila ji už celé roky. Naposledy když ji před mnoha lety ochromila natolik, že nemohla vstát z postele. „To je bolest duše,“ řekla jí tenkrát babička.

Zdravotní sestra ji vede dlouhou nemocniční chodbou a neustále se ohlíží, jako by se potřebovala ujistit, že ji ta vzácná návštěva skutečně následuje. Táňa tu byla jen jednou – hned po té nešťastné události – později už k tomu nenašla čas. Několikrát týdně koncertovala a do toho vydávala nové album.

„Tak prosím,“ otevře zdravotnice pokoj a pustí ji dovnitř.

Táňa na ni upře pomněnkové oči: „Nějaká změna?“ zeptá se, i když odpověď zná.

„Bohužel,“ pronese zdravotnice s účastí v hlase. „Ale musíme být trpěliví a hodně na ni mluvit,“ dodává rychle, protože ji chce potěšit. Když se v nemocnici před dvěma měsíci dozvěděli, kdo je vlastně Debořina sestra, šířila se ta zpráva po odděleních jako další požár. A potom se rozšířila dál a za chvíli už o případu Tániny

statečné sestry, která se ubránila čerstvě propuštěnému vrahovi, informovala všechna média. Každý měl k tématu co říct. Policisté hovořili o velké fyzické převaze násilníka i o neskutečné odvaze a důvtipu jeho oběti, lékaři nevycházeli z údivu, jak se tak těžce zraněné ženě podařilo vyplazit z hořící kůlny, a psychologové na případu demonstrovali skutečnost, že při záchraně vlastního života je člověk schopen vyvinout nadlidské úsilí. Lidé hledali Debořinu stopu na sociálních sítích, a když objevili její profily a zjistili, že je šperkařka, která své originální výtvořky z drahých kamenů prodává přes webové stránky, vykoupili během několika hodin vše, co jí zbývalo na skladě, a zaplavili její e-shop objednávkami na výrobu osobních amuletů, jako by doufali, že i oni tak pocítí dotyk magické síly, která jistě Deboru ochránila před samotnou smrtí. Mluvílo se o jejích mnohačetných zlomeninách, otravě kouřem i o fraktuře lebky a nebezpečném otoku mozku, kvůli němuž musela být uvedena do umělého spánku. Z toho se už ale neprobrala. Zůstala uvězněná mezi životem a smrtí, a přestože šance, že se jí vědomí zase navrátí, byly poměrně vysoké, vznášela se nad ní hrozba poškození mozku. Lidé z blízké vesnice o Deboře ochotně vyprávěli, mnozí se s rozpaky zmínili i o její schopnosti vykládat karty. Někoho skutečně blízkého se ale novinářům vypátrat nepodařilo. Sousedé Deboru vídali jen při běžných nákupech v místním obchůdku nebo ji možná ráno zahlédli roznášet noviny. Po smrti její babičky, kterou všichni v okolí milovali, protože mnohým z nich pomohla, žila sama jen s dcerou v malém domku ukrytém v lese. Konec. Hotovo. Tečka. Mediální šílenství po pár dnech usnulo stejně tvrdým spánkem, jakým spala i Debora. Občas sice dotaz na její zdraví padl při rozhovorech, které poskytovala Táňa kvůli svému novému albu, ta ale o sestře zarytě mlčela a mávnutím ruky přecházela k další otázce. Novináře neměla ráda, představovali pro

ni jen nutné zlo propagace. Nesnášela jejich všetečné otázky, zásadně odmítala mluvit o soukromém životě. Neviděla důvod, proč by měla komukoli vyprávět, jak žije mimo svou práci. A teď ještě navíc přibily dotazy na Debořinu dceru. Co se s dívkou stalo? Kdo se o ni teď stará? Když to zaznělo poprvé, Táňa se na malý okamžik ocitla v pokušení uvést informace na pravou míru. Říct, že Mája je její dcera. K čemu by to ale bylo? Jen nová senzace a další kolotoč spekulací.

Ticho nemocničního pokoje narušuje jen pípání přístrojů sledujících Debořiny životní funkce. Sestřička dovnitř nevstoupí, zůstane na chodbě a diskrétně zavře dveře. Táňa přejde k oknu a zadívá se ven. Pouliční lampy osvětlují prázdnou noční ulici. V dálce se rozezná siréna, zvuk strachu i naděje, přibližuje se a sílí.

Konečně sebere odvalu a dokročí k lůžku. Pevně stiskne rty, aby se nerozbrečela. Dívá se na sestru, jak tu bezvládně leží, a zase ucítí tu tupou bolest u srdce. Špičkami prstů se dotkne Debořiných kratičkových vlasů, působí v nich tak křehce a zranitelně.

„Náhodou ti to sekne,“ špitne a slzy už neudrží. Vzpomene si na mámu, jak jim česávala jejich dlouhé vlasy a splétala je do copů – jeden černý jako havraní peří a druhý zlatý jako len. A jak jim do nich vetkla kvítka či jinou ozdobu vždy, když to vypadalo, že se objeví táta. I když občas nevěděly, kdy přesně to bude, poznaly to podle toho, že Debora stála hodiny u plotu a pozorovala cestu. Přivezl s sebou vždycky spoustu dárků, vyprávěl jim, kde všude byl, a máma byla konečně zase šťastná. Všechny tři se vesele smály, vypadaly jako víly, táta je pusinkoval a ony se s Deborou předháněly, která z nich ho obejmě silněji. Tiskl je k sobě a najednou jim z vlasů vyndal minci a ta mu pak rychle zmizela v dlani, aby se vzápětí objevila tu na krku či rameni, tu za jejich uchem. Mohla si to všechno ale skutečně pamatovat? Byly jí nanejvýš tři roky. Anebo to zná

jen z jeho pozdějšího vyprávění a mozek si sám pod obsah vytvořil obrázky?

Táňa brečí, slzy se černají rozpuštěnou řasenkou. Bolest, kterou tak pečlivě celé roky drží uvnitř, už zase vytéká proudem, protrhává pevně vystavené hráze. A pak si Táňa všimne sošky Panny Marie a ohromeně ji vezme do ruky, prohlíží si ji ze všech stran. Nevědomky k ní přivoní a ucítí kouř a popel. „Tu ti určitě přinesla Mája, vid?“ směruje věty sestře. „Vím, že sem za tebou každý den jezdí. I když má sedět doma a učit se.“ S lehkým odporem odloží sošku zpět na místo a ruce si utře o kalhoty. Vyndá z kabelky malé zrcátko a odstraní si z tváří černé potůčky, důkazy chvilkové slabosti. „Nejdřív jsem za to chtěla Jakuba vyhodit, jenže nemám čas hledat si nového asistenta. A tak dělám, že o tom nevím.“ Pokrčí rameny a znovu se zadívá na sošku. „Škoda že neshořela,“ zašeptá tiše a Debora, která všechno vnímá – i když se nemůže pohnout ani promluvit, není schopná dát Táně najevo, že ji vidí a slyší – najednou neví, zda si to její sestra jen pomyslela, nebo to skutečně vyslovila nahlas.

„Je načase se probrat, nemyslíš?“ pokračuje Táňa už opět pevným hlasem, prstem setře z bílého stolku černé smítko a jen tak ze zvědavosti otevře šuplík. „Chybíš jí. Vlastně si říkám,“ dodá s trpkostí, když zvědavě vyndává jeden ze starých zápisníků, „že je ti dost podobná. Stejně tvrdohlavá.“ A nerozumím jí, jako jsem nikdy pořádně nechápala tebe, pomyslí si v duchu a Debora to slyší, i když by to raději neslyšela.

Táňa zalistuje v zápisníku a celá ztuhne. Překvapeně zírá na písmo babičky Hermíny. Obrací stránky, většina z nich je nenávratně zničená, oheň a voda napáchaly své. Konečně objeví něco, co se dá přečíst. I tak musí z textu jednotlivé věty doslova luštit.

Sobota 18. 11. 1989, Luna ubývající ve Lvu

Sběr: rakytník

Výroba: rakytníkový sirup, rakytníková tinktura

Elena řekla, že jde spát, ale slyším, jak vedle pláče. V Praze to vře, a on proto nepřijede. Ten její smutek bolí i mě. Udělám jí odvar z kozlíku, i když je háklivá, když se jí snažím jakkoli pomoci. Potřebuje si odpočinout, únavou se ta její horkost v hlavě vždycky zhorší. Deborka také poplákává, je tolik vnímavá. Vezmu si ji na noc k sobě, ať se Elena aspoň trochu vyspí.

Táňa otočí na další stranu, ale ta je zcela zničená, všechna písmena jsou rozpitá do sebe. Zkusí jinou.

Úterý 21. 11. 1989, Luna ubývající v Panně

Musela jsem zrušit všechny terapie a starat se o vnučky. Elena se vrátila až pozdě večer a vůbec mi neřekla, kde celý den byla. Navíc dostala horečku. Zalezla si do pokoje a mlčí. Nechce, abych jí pomohla. Vezmu si holčičky na noc k sobě.

V Táňině kabelce se rozdrnčí mobil. Zapomněla si ztlumit zvonení, hlasitá melodie se nese nocí jako vetřelec z jiného světa. Táňa po přístroji rychle sáhne, podívá se na displej a hovor od Jakuba odmítne, rozhodnutá vyřídít ho raději cestou v autě. Hned vzápětí jí ale od něj pípne příchozí zpráva: *Volal manažer, že ho kontaktoval váš otec. Shání na vás telefonní číslo. Může mu ho dát? Z tváře jí vymizí barva, jako by se v ní najednou zastavil život.*

Ne, vytká Táňa odpověď, a aniž by se znovu podívala na sestru, hodí zápisník zpátky do šuplíku, rychle vyklouzne z nemocničního pokoje a spěchá ven na čerstvý vzduch.

2

Sobota 18. 11. 1989

Hned ráno odjela Hermína do města, aby stihla nakoupit nutné nezbytnosti, než jí v poledne všechny obchody zavřou. Už od svítání, od chvíle, kdy chalupu zaplavil dětský pláč, přesvědčovala dceru, ať jede na nákupy místo ní, že jí dvojčata pohlídá a ona tak alespoň přijde na jiné myšlenky. Elena ale tvrdošijně odmítala. Vymluvila se na to, že jí nefunguje odsávačka na mateřské mléko, ve skutečnosti se jí však do města nechtělo. Potřebovala naložit holčičky do kočárku, vyjet ven z lesa a cestou mezi poli dojít do vesnice. Nechtěla se tam ale procházet mezi domky ani si na náměstíčku u koloniálu koupit točenou zmrzlinu či se dívat, jak u rybníka sedí rybáři a mlčky sledují splávek na udici. Nutně potrebovala dojít na malé prostranství před telefonní budkou, jedinou v celé vesnici, posadit se tam na lavičku a čekat, jestli v ní nezazvoní telefon. Přestože jí nikdy nevolal v sobotu – na společné telefonáty měli vyhrazené středeční večery – a navíc za ní měl nazítří přijet, tak jak to dělával skoro každou neděli, kdy v chalupě jednu a někdy i víc nocí přespal, tentokrát cítila, že je něco jinak. Už od včerejšího večera byla nervózní, cosi se vznášelo ve vzduchu, podivné napětí bzučelo v elektrických drátech nad poli. V noci měla neklidné spaní, každou hodinu vstávala k fňukajícím dcerkám, které se pak za úsvitu rozplakaly naplno.

Elena se sklání nad keřem rakytníku a rychle sbírá oranžové plody, jak to slíbila mámě, než ta odjela do města. Budou z nich

později vyrábět silný, výrazně kyselý sirup. Několik lahví si schovají pro sebe, aby v zimě s jejich pomocí čelily virózám i chřipce, některé za drobnou úplatu poskytnou klientům, kteří k nim pravidelně docházejí, a spoustu jich matka určitě rozdá potřebným, až jim bude ráno coby místní poštovní doručovatelka roznášet doporučené dopisy, inkaso či důchody.

Elena si protáhne bolavá záda, unavená z věčného tahání dvojčat, a odloží skleněnou mísu plnou bobulek na zahradní stolec. Přejde k dece rozložené ve stínu starého ořešáku a pozoruje dcerky, jak tu spokojeně dospávají prokňouranou noc. Za dva dny jim bude osm měsíců a chvíle klidu začínají být vzácné. Holčičky oddechují stulené tvářičkami k sobě. V obličejích jsou téměř identické, jen Debora má po ní vlasy černé a Táňa je světlá po otci. Jako den a noc, napadne ji už poněkolkáté. Jsou tak stejné, a přesto každá jiná.

Chvilku přemýšlí, jestli má počkat, až se miminka proberou, a teprve pak je uložit do kočáru, nakonec se ale rozhodne přenést je hned a vyrazit co nejdřív. Snad za chvilku znovu usnou, uklidňuje sama sebe, když už za pár okamžiků rozpoutá novou vlnu pláče.

Přístroj v telefonní budce se rozdrnčí. Elena sedící na lavičce sebou trhne. Tak přece! Srdce se jí divoce rozbuší. Rychle vstane a spěchá zvednout sluchátko. Přiloží si ho k uchu a mlčí.

„Haló,“ line se z něj mužský hlas, „haló?“

„Alexi?“

Muž se rozesměje hlubokým hrdelním smíchem. „Ty jsi neuvěřitelná, Eleno, prostě neskutečná!“

Elena se začne smát spolu s ním.

„Jen jsem si říkal, že to zkusím, že třeba někdo zvedne sluchátko a předá ti vzkaz,“ pokračuje Alex nadšeně, „a místo toho to zvedneš rovnou ty. Že se ještě vůbec něčemu divím, Poupě, vid?“ Říkal jí Poupě. Začal s tím při jejich prvním setkání před více než čtyřmi lety, dal jí tu přezdívku hned, jak ji uviděl. Bylo mu tehdy dvaatřicet a jí sedmnáct.

„Co se děje?“ zeptá se Elena již beze smíchu, do hlasu se vkrádá obava.

„Už to prasklo, je to tady. Tentokrát to podělali. Tohle jim neprojde.“

„Ale co?“ skočí mu netrpělivě do řeči. Z jeho euforie se jí stahuje hrdlo i hrudník.

„Neposlouchala jsi dneska Svobodnou Evropu?“

Kde by asi tak vzala čas na poslouchání rádia? Nehledě na to, že ani neměla sílu pouštět k sobě všechny ten řev světa a pak se kvůli tomu ještě hádat s mámou. Jediný, kdo si u nich pravidelně ladil stanice, byl on, koneckonců to rádio patřilo jemu. Když k nim po narození dvojčat začal pravidelně jezdit a zjistil, že v chalupě nemají ani televizi, přivezl si příště zánovní tranzistorák a už ho tam nechal.

„Policajti včera při demonstraci na Národní třídě brutálně zmlátili studenty. Prý tam byl i nějaký mrtvý. Herci na podporu studentů svolávají schůze v divadlech, taky mě pozvali.“

„Vždyť nejsi herec,“ vypadne z ní bezděčně, jak se v celé té situaci snaží zorientovat.

„To je přece jedno,“ vyjede prudce, „samozřejmě tam nebudou jen herci. Jde prostě o to, že budeme požadovat, aby se ten zásah důsledně prošetřil. Tohle těm zasraným komoušům projít nesmí. Mlátit studenty! Chápeš to?“

Elena mlčí. Bitvy tam někde venku jsou teď pro ni příliš vzdálené.

„Haló! Jsi tam?“

„Tak si o tom promluvíme zítra,“ špitne. „V kolik hodin přijedeš?“

„No, právě že nepřijedu. Proto ti volám přece. Teď odsud nemůžu odjet. Je to důležitý.“

Eleně se zatočí hlava. Rukou se opře o skleněnou výplň budky.

Debora se venku v kočáru probudí a začne hlasitě plakat. Po pár vteřinách se k ní přidává i sestra. Jejich naléhavý křik se rozléhá okolím a burcuje na poplach, stejně jako jí v hrudníku na poplach bije srdce.

„Deborce roste další zub a pořád pláče,“ ani neví, proč mu to říká, snad aby odvedla jeho myšlenky jinam – sem k sobě, k nim, k jeho rodině, „myslím, že včera měla i horečku. Uvařily jsme jí lipový čaj s meduňkou. Namáčela jsem v něm cíp plátna a dávala jí ho do pusinky, jenže jí to nechutná. A víš, jak umí být tvrdohlavá.“

„Poupě, já už musím končit.“

„A představ si, že Táša se už začíná stavět na nohy. Musí se tedy něčeho držet a hned zase spadne na zadek...“

„Eleno!“

„Dneska jsem sesbírala rakytník na sirup a zítra ráno musím k potoku pro babí kořen,“ křečovitě se zasměje, „ale ty víš, jak strašně mě to nebaví. Raději bych zas jezdila s tebou, musíme to nějak vymyslet, určitě by to šlo zařídit.“ Chtěla by všechno vrátit. Stát opět v záři reflektorů před plnými sály. Jezdit s ním po divadlech, kulturacích i sportovních halách. Cestovat s představením do zahraničí. Co na tom, že jen do spřátelených socialistických zemí, i tak jí čas v Polsku či Rumunsku připadal lepší než úmorně stejné dny trávené s mámou v chalupě. Přišla o čas, který s ním žila, bez něj se vytratila radost. Nastalo prázdno, ve kterém přežívala jen žárlivost. Pokaždé když za ní přijel, přivezl s sebou i vůni jiných žen. Někdy měla pocit,

že z toho přichází o rozum. Prohledávala mu zavazadla, obracela kapsy kalhot, hledala jakýkoli důkaz o jeho nevěrách. Od chvíle, co si spolu začali, tušila, že k němu patří. Když mu však byla nablízku a probudila v něm touhu, dokázala na ně v jeho náručí rychle zapomenout. Věřila mu, že v ten moment se pro něj stává tou jedinou na světě. S odloučením však jakákoli jistota mizela.

„Eleno!“

Ztichne, už zase jí hoří celá hlava. Musí zavřít oči, jak ji pálí, a pořádně se nadechnout. „Měl bys přijet domů,“ pronese pevným hlasem, „zítra je neděle. A tak to je.“

„Ty mě snad neposloucháš. Nalaď si Svobodnou Evropu. Přijedeš příští víkend, to už snad bude všechno jasnější. Opravdu musím končit. Dej pusku holkám.“ Zavěsil.

„Alexi?“ naslouchá a marně čeká.

„Haló, haló,“ ozve se místo toho tukaní na telefonní budku.

Elena otevře oči. Skrz skleněné dveře na ni civí starší žena, kterou někdy potkává u statku v dolní části vesnice. „Pláčou vám tam děti. Copak vy je neslyšíte?“

Položí sluchátko a pomalu vyjde ven. „Neslyším,“ ucedí s kamennou tváří a zamíří ke kočáru.

Žena zakroučí hlavou a rychle odchází pryč. Nechce se dostat do křížku s nikým, kdo bydlí v tom lesním baráku. Ještě by ji ty čarodějnice mohly proklít. Nehledě na to, že by od nich jednou mohla něco potřebovat.

„Ticho!“ vyštěkne Elena na děti, tváře jí planou, oči jiskří.

Jako na povel přestanou obě holčičky plakat a vykulenýma očima zírají na matku.

Nakonec se Hermína zdržela ve městě déle, než zamýšlela. Cestou na autobusové nádraží si všimla poprasku u stánku se zeleninou. Lidé tu utvořili nekonečnou frontu na mandarinky, které letos nečekaně přivezli dřív než na Mikuláše. Zařadila se na konec zástupu rozhodnutá udělat radost Eleně, která to voňavé oranžové ovoce už od dětství milovala mnohem víc než jakoukoli sladkost. Když pak ale s pěticí vyčekaných mandarinek dobíhala na zastávku, viděla jen vzdalující se červená světla odjíždějícího autobusu. Další pojede až za tři hodiny. Nazdařbůh se tak procházela ulicemi, nakonec se posadila na lavičku v zámeckém parku. Každou chvíli zaslechla polohlasem vedené vzrušené debaty o událostech v hlavním městě. Slyšela o demonstraci a násilí, zaslechla slovo smrt i svoboda. Nechávala ta slova kolem sebe proudit jako rozbouřenou řeku, sama pevně ukotvená, rozhodnutá se nevychýlit ze svého středu.

Slunce visí nad obzorem, když Hermína konečně spěchá mezi poli a vidí, jak se z kraje lesa jemně kouří. To si Elena určitě zatopila v krbu, listopadové večery jsou chladné. Blíží se k chalupě, do které se nedávno narodila už šestá generace žen. Muži se v ní nikdy dlouho neohřáli. I ten zatím poslední, který tu s nimi skutečně žil, její manžel, tragicky zahynul na pile – opilý tak, že si svůj konec jen stěží uvědomil – když bylo Eleně pouhých jedenáct let. Po většinu časů tu ženy vychovávaly ženy.

Hermína vejde do chalupy, kuchyně je prázdná, z puštěného tranzistoráku stojícího na okně se hrnou zprávy o stávkových výborech a zabitém studentu Šmídovi. Otočením knoflíku ho rychle vypne. Podívá se k dceři do pokoje, ale ta tam není, vidí jen vnučky spokojeně spinkající v postýlce.

Elenu najde na zahradě. Sedí na velkém kameni až na kraji pozemku a zírá do ztemnělého lesa. Ramena má svěšená, jako by se celá choulila do sebe.

„Vezmi si,“ položí jí Hermína do ruky mandarinku. Nemusí se ptát, proč tu tak sklesle sedí, ví to jistě. Určitě za to může on. Od chvíle, kdy se s ním dcera poprvé setkala, obrátil jejich život vzhůru nohama. Nejdřív Elenu odvedl a teď ji tu pro změnu nechal. Už několik měsíců bezradně sleduje, jak se jí dcera ztrácí před očima a odmítá její pomoc. Několikrát jí sice přiložila ruce na hlavu, aby stáhla tu šíravou horkost, Elena se ale pokaždé rozzlobeně vykroutila: „Mami, ne! Ta tvoje energie je na mě moc silná. Dělá se mi z ní blbě.“ Pro tu její silnou energii za ní jezdí lidé z širokého okolí. Žádají, aby na ně přikládala ruce, aby jim pomohla navrátit zdraví, mnozí z nich ji opakovaně navštěvují každý týden, dokud jejich potíže plně nevymizí. Jen své vlastní dcery se dotknout nesmí.

„Děkuju,“ vezme si Elena mandarinku a vrátí se do chalupy. Přejde k tranzistoráku a znovu ho zapne, s prázdným pohledem poslouchá zprávy. „Zítřka nepřijede,“ řekne matce, která právě vešla za ní, „prý musí zůstat v Praze.“

Hermína hluboce vzdychne a rádio vypne. „To víš, dějí se tam věci. I tady ve městě o tom všichni mluví,“ říká, aby ji uklidnila, povzbudila. Sama na změnu příliš nevěří. Nejspíš jen jednu totalitu vystřídá časem jiná, další, možná lépe skrytá a o to horší. To, co se děje venku, je jen odrazem toho, jací jsme uvnitř.

„Co může být důležitější než jeho vlastní děti?“ vyštěkne Elena a zmizí ve svém pokoji. Mandarinku nechá ležet na okně.